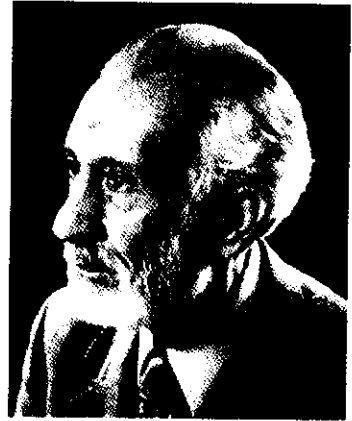

با والیان هنر

مروری بر زندگانی هنرمند مینا کار، استاد شکرالله صنیع زاده

استاد ابوعطا

اصفهان دیده به دنیا گشود و در بیست و پنجم بهمن ماه ۱۳۶۲ مطابق با دوازدهم جمادی الاولی سال ۱۴۰۴ هجری قمری، پس از یک دوران هفتاد و هفت ساله سراسر تعلیم و تعلم هنری و عمری کوشش و جوشش و خلاقیت درآمیخته با دیانت و تقوی و پاکدامنی، جان به جان آفرین تسلیم نمود و به جهان ابدیت پیوست در حالیکه نامی درخشان و آثاری ارزنده و جاویدان از خود به یادگار گذاشت.

پدر وی به شغل صرافانی اشتغال داشت و مادرش- خدیجه بیگم- تنها فرزند مرحوم صنیع همایون بود، که او خود نیز از طریق پدرش آقا محمدکاظم نقاش‌باشی و پدر بزرگش آقا نجفعلی نقاش‌باشی معروف به «آقا نجف» نسبش به «آقا بابا نقاش» از هنرمندان نگارگر اواخر دوران صفویه و سلسله زندیه می‌رسید.

هنرمند شمع‌ی است افسروخته
ضیا داده بر بزم و خود سوخته
نگویم نیاموز دیگر هنر
که باشد هنر افتخار بشر
و لیکن هنرمند نیکو سرشت
مقام هنر بهر جیبفه نهشت
استاد زنده یاد، شادروان حاج میرزا شکرالله صنیع زاده، میناساز شهیر و صورت‌پرداز و گل‌وبوته‌نگار عصر حاضر، فرزند مرحوم عبدالحمود غفاریان و نواده هنرمند نقاش و قلمدان‌ساز مشهور، مرحوم آقا میرزا عبدالحسین نجف‌پور ملقب به «صنیع همایون» در تاریخ بیستم ذی‌حجه سال ۱۳۲۴ هجری قمری برابر با پانزدهم بهمن ماه ۱۲۸۵ هجری شمسی در محله درب امام

آقا بابا نقاش

محمد اسماعیل نقاش

محمد حسن

آقا نجفعلی نقاش باشی

آقا محمد جعفر نقاش

آقا احمد نقاش

آقا محمد علی نقاش

شهر بانو

آقا محمد کاظم نقاش باشی

میرزا عبدالوهاب

میرزا اسماعیل

میرزا حسین

آقا میرزا عبدالحسین صنیع همایون

خدیجه سلطان

مهدی

علی

عباس

استاد حاج میرزا شکراله صنیع زاده

طیبه

طاهره

حیدر

احمد

عبدالامیر

عباس

رضا

دوران تحصیلات ابتدایی و اوایل متوسطه را در مدرسه قدسیه اصفهان سپری نمود و با ترک تحصیل به تلمذ نقاشی و فنون هنری نزد پدر بزرگ مادری اش روی آورد.

نخستین همسر وی در اثر بیماری، در همان اوان جوانی در گذشت و دومین همسر ایشان فرزندی نیاورد و مطلقه گردید، لیکن حاصل سومین ازدواج آن مرحوم پنج فرزند پسر و دو فرزند دختر می باشد که چهارمین فرزند پسرش، «احمد» دانشجوی رشته مهندسی عمران دانشگاه صنعتی اصفهان و علاقه مند به رشته نقاشی طبیعت سازی با رنگ و روغن، چهار ماه پیش از ارتحال پدرش به هنگام دفاع داوطلبانه بسیجی از کیان اسلام عزیز و نظام مقدس جمهوری اسلامی، در مهرماه ۱۳۶۲، در عملیات والفجر چهار به درجه رفیع شهادت نایل آمد.

دیگر پسران مرحوم صنایع زاده همگی دارای تحصیلات عالی دانشگاهی بوده، در حالی که به کارهای علمی، تحقیقاتی و فنی اشتغال دارند، از ذوق هنری برخوردارند و گهگاه و به صورت غیر حرفه ای به خلق آثار علاقه نشان می دهند و از این جمع کوچکترین فرزند، فارغ التحصیل رشته صنایع دستی از دانشگاه هنر بوده در همین دانشگاه به کار اشتغال دارد.

مرحوم استاد شکرالله صنایع زاده بیشترین سرمایه هنری خود را - چنانچه پیش از این اشاره رفت - در مکتب پدر بزرگ هنرمند خویش استاد عبدالحسین صنایع همایون حاصل نمود و به همین دلیل نیز نام خانوادگی خویش را از لقب و عنوان استاد پدر بزرگ خویش برگرفت و بعدها از تعلیمات استاد نقاش و مینیاتوربست بزرگ معاصر مرحوم حاج مصورالملکی نیز بهره جست و در فنون تذهیب، تشعیر، مینیاتور، نقاشی طبیعت، صورت سازی و گل و مرغ و بوته پردازی آشنایی و تبحر یافت. اما تخصص ویژه هنری خویش یعنی میناسازی را که بدان بیشتر از هنرهای دیگر شهرت دارد بنا به ذوق شخصی، و اطلاعات محدودی که از مرحوم صنایع همایون به دست آورده بود، با زحمات زیاد، آزمایشهای گوناگون و شبانه روزی و کسب تجارب بسیار رشد بخشید و به اعتلا و ارزش جهانی رسانید.

در ابتدای این راه، آشنایی آن مرحوم با یک مهندس هنر دوست آلمانی معروف به «مسیو شونمان» که برای راه اندازی بعضی کارخانجات صنعتی در اصفهان به سر می برد، موجب گردید تا از کمک او برای وارد نمودن رنگهای لازم و کوره و ابزار مناسب استفاده نماید و کار میناسازی را که در گذشته های نسبتاً دور و در

اندازه‌ها و اشکال و زمینه‌های محدود، سوابقی داشت به اوج رونق و رشد در زمان خود برساند.

آنچه از آثار باقیماندهٔ مینایی در حوزه‌های داخلی و خارجی مشاهده می‌شود و یا در تألیفات محققین بدانها اشاره رفته است، اگر چه بعضاً زیبا و ظریف و در حد خودستودنی هستند اما از نظر تنوع و حجم و موارد استفاده بسیار محدود، معدود و کوچک‌اند، لیکن شادروان صنایع‌زاده با ذوق و استعداد سرشار خدا داد و پشتکار مثال‌زدنی و همت‌والا و بلندنظری نه تنها به همهٔ این محدودیت‌ها خاتمه بخشید، بلکه با تربیت شاگردان شایسته و طیف گسترده‌ای از علاقه‌مندان، مینا و میناسازی را به‌عنوان یکی از پررونق‌ترین هنرها و صنایع دستی دوران معاصر مطرح ساخت.

روح خداجوی عارفانه و فطرت سرشار از محبت و ارادت به خاندان عصمت و طهارت (ع) این سعادت و توفیق را برای آن هنرمند پاک‌طینت و زنده یاد به ارمغان آورد تا بیشترین توان فنی-هنری و بهترین ایام عمر و زندگانی خویش را در خدمتگزاری به آستان ملائیک پاسبان ائمهٔ اطهار و خاندان و فرزندان نورانشان (ع) در کربلا و نجف و کاظمین و سامرا و مشهد و قم و دمشق و... به‌کار گیرد و آثار بسیار ماندنی و ارزنده‌ای را از خود در اعتبار مقدسهٔ مزبور روبروی ضریحهای و درها و کتیبه‌های گوناگون به یادگار بگذارد که هر زائر و بیننده‌یی را بی‌اختیار به یاد او انداخته و برایش طلب مغفرت نماید.

"نگارستان صنایع‌زاده" در اصفهان به‌عنوان نمایشگاه و فروشگاه‌های هنری همواره مورد علاقه، مراجعه و بازدید مردم هنردوست، مسافران هنرشناس، و مقامات بلندپایهٔ داخلی و

● "نگارستان صنایع‌زاده" در اصفهان

به‌عنوان نمایشگاه و فروشگاه‌های هنری

همواره مورد علاقه، مراجعه و بازدید مردم

هنردوست، مسافران هنرشناس، و مقامات

بلندپایهٔ داخلی و خارجی بوده است.

خارجی بوده، میعادگاه و محفلی نیز برای اهل هنر و دوستان هنرمندان آن مرحوم محسوب می‌گردیده است.

اگر چه مرحوم استاد شکرالله صنایع‌زاده علاقه‌ای از خود برای شرکت در مراسم و نمایشگاه‌های عمومی و بین‌المللی نشان نمی‌داد، از تنها نمایشگاه بین‌المللی در بروکسل که به‌اصرار و تأکید دوستان نزدیک و با اثری کوچک شرکت جست، دیپلم افتخار و مدال برنز را به ارمغان آورد و این علاوه بر چندین حکم و مدال طلایی و تقدیرنامه‌های متعدد داخلی است که در رأس آنها احکام خادمیت تشریفی و افتخاری آستان قدس رضوی و تقدیرنامه‌یی از سوی عالم و مجتهد بلندپایه و مبارز عصر، حضرت آیت‌الله العظمی حاج سیدمحسن حکیم رهبر شیعیان جهان (ره) می‌باشد.

استاد شکرالله صنایع‌زاده همواره در کانون توجه مؤلفان محقق و پژوهشگران هنری قرار داشت و نام و شرح حال مختصر یا مفصل وی در تعدادی از دائرةالمعارف‌ها، مجلات، مجموعه‌ها و کتب داخلی و خارجی به چاپ رسیده است.

از این استاد شهیر آثار گوناگونی نیز باقی مانده است که در قالب تابلوهای بزرگ و برجسته مینایی، تقویم، ساعت و بشقاب‌های بزرگ دیواری، گلدان، جعبهٔ قرآن، تمثال‌های مبارک مولای متقیان و... در نمایشگاه و نگارستان ایشان همچنان محفوظ و در معرض تماشای علاقه‌مندان می‌باشد و یکی از برجسته‌ترین آنها تمثالی از کودکی حضرت عیسی علیه‌السلام در آغوش مادر بزرگوارشان حضرت مریم (س) است که از نظر نوع نقاشی و کیفیت میناسازی از بی‌نظیرترین آثار مینایی جهان محسوب می‌گردد.

● از تنها نمایشگاه بین‌المللی در بروکسل

که به‌اصرار و تأکید دوستان نزدیک و با

اثری کوچک شرکت جست، دیپلم افتخار و

مدال برنز را به ارمغان آورد و این علاوه

بر چندین حکم و مدال طلایی و

تقدیرنامه‌های متعدد داخلی است حتی